

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.I.48/2008/27. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2008. február 26., május 22., október 14. és 2009. január 22. napjain tartott nyilvános fellebbezési tárgyalások alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A 14. életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett emberölés büntette miatt ellen indított büntető ügyben a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 2007. évi október hó 9. napján kihirdetett 7.B.69/2006/19. számú ítéletét megváltoztatja az alábbiak szerint:

A vádlott cselekményét emberölés büntettének (Btk.166.§ (1) bekezdés (2) bekezdés i/ pontja) jelöli meg.

A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát börtönre enyhíti.

A vádlott szülői felügyeleti jogát megszünteti a-on, napján és a-ön napján született nevű gyermekei tekintetében.

A bűnjelek tárolási helye Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság Gazdasági Hivatala.

Az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség összege, melynek megfizetésére a vádlott köteles helyesen 147.510 (Egyszáznegyvenhétezer-ötszáz tíz) Ft.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A vádlott által 2007. október 9. napjától a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt beszámítja a kiszabott szabadságvesztés tartamába.

A másodfokú eljárásban 519.572 (Ötszáztizenkilencezer-ötszázhetvenkettő) Ft a vádlottat terhelő bűnügyi költség merült fel.

I n d o k o l á s :

A megyei bíróság ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére súlyosítás érdekében jelentett be fellebbezést. A vádlott és védője elsősorban felmentésért, másodsorban enyhítésért éltek jogorvoslattal. A védő perbeszédében gondatlanságból elkövetett emberölés vétségében indítványozta megállapítani védenca bűnösségét.

A fellebbviteli főügyészség a súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezést fenntartotta. Álláspontja szerint azonban a fellebbezések elbírálása érdekében a másodfokú eljárásban a Be. 363.§ (2) bekezdésének b/ pontjára figyelemmel tárgyalás kitűzése indokolt, mivel bizonyítás felvétele szükséges a tényállás részbeni megalapozatlansága okából.

A fellebbviteli főügyészség az ítélet részbeni megalapozatlanságát a bizonyítási eljárás során tapasztalt eljárásjogi szabálysértésekre vezette vissza a következőképpen:

Dr. igazságügyi orvos-szakértő meghallgatására, majd tárgyaláson előterjesztett nyilatkozatának a bizonyítás körébe vonása a Be. 101.§ (2) bekezdésében írt rendelkezés sérelmével történt, hiszen Dr.igazságügyi orvos-szakértő meghallgatása elmaradt. A tárgyalási nyilatkozat figyelembe vehetőségének hiánya miatt a tényállás rendkívül lényeges részében vált részben megalapozatlanná, amely hiányosság csak az igazságügyi orvos-szakértők fellebbezési tárgyalásra idézése, majd együttes meghallgatása által orvosolható.

Dr.házi orvos tárgyaláson történt tanú kihallgatását a 9.számú jegyzőkönyv tartalma szerint a Be. 85.§ (3) bekezdésében írt figyelmeztetés, illetőleg válaszadás nem előzte meg, miáltal a 84.§ rendelkezése értelmében tárgyalási vallomása bizonyítási eszközként nem vehető figyelembe.

E tanúnak a nyilatkozata ugyanakkor a sértett halál beálltával kapcsolatos időpont tényszerű megállapítása szempontjából sem mellőzhető, ezért fellebbezési tárgyalásra idézése és az alaki szabályok szerinti kihallgatása elengedhetetlen.

Felderítetlen a sértett halála bekövetkezésének időpontjával kapcsolatos ténykörülmény, amelynek tisztázása a fent hivatkozott szakértői és tanú bizonyítás keretében szükségesnek mutatkozik.

A megyei bíróság ítélete rögzíti, hogy a sértett halála 2005. július 4. napján dél tájban következhetett be (7. oldal). E megállapítás tényszerűségét még a következtetés szintjén is számos bizonyíték cáfolja, így az igazságügyi orvos-szakértői nyilatkozat 17.sz. tárgyalási jegyzőkönyv 11. oldala, a házi orvos vallomása, a család gondozók előadása.

A bizonyítékok egymással összevetve arra engednek megalapozott következtetést, hogy a sértett halála legkésőbb már 2005. július 4. napján a reggeli órákban bekövetkezhetett.

A fellebbviteli főügyészség az ítélet indokolása, valamint rendelkező része vonatkozásában helyesbítést indítványoz az alábbiaknak megfelelően:

A vádlott élettársának pontos neve, Dr.tanú második utóneve:..... és a vádlott önvallomása-en 2005. augusztus 29-én született.

Az ítélet rendelkező részében a vádlott szülői felügyeleti jogának megszüntetésére vonatkozóan gyermekkorúteljes személyi adatainak feltüntetése indokolt a nyomozati iratoknál elfekvő születési anyakönyvi kivonat tartalma szerint.

A fellebbviteli főügyészség álláspontja, hogy az indítványozott bizonyítás lefolytatásával az ítéleti tényállás olyan mértékben megalapozottá tehető, amely már felülbírálatra is alkalmas.

Érdemi indítványait a tárgyaláson szándékszik előterjeszteni.

Az ítélet tábla a megyei bíróság ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 348.§ (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált és megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének az eljárási szabályok túlnyomó részének megtartásával csaknem hiánytalanul eleget tett.

A részbeni felderítetlenség okából a Be. 351.§ (2) bekezdés a/ és b/ pontjaira figyelemmel bizonyítás felvétele vált szükségessé a másodfokú eljárásban, ezért az ítélet táblának a Be. 363.§ (2) bekezdés b/ pontja értelmében tárgyalást kellett kitűznie az ügyben.

A bizonyítás felvétele körében a Be. 101.§ (2) bekezdésében foglalt eljárási szabály megsértése miatt elkerülhetetlen lett Dr.és Dr.igazságügyi orvos-szakértők ismételt meghallgatása, illetőleg Dr.tanú meghallgatása a Be. 85.§ (3) bekezdésében írt figyelmeztetés, illetőleg az erre történő válaszadása rögzítése mellett.

A másodfokú eljárásban újabb igazságügyi orvos-szakértői vélemény beszerzését alapozta meg Dr. igazságügyi orvos-szakértő tárgyalási igazolt tartós távolléte, illetőleg pszichológus és elmeorvos-szakértői vélemény újbóli beszerzése is indokoltá vált arra tekintettel is, hogy a korábbi elmeorvos-szakértők már szakértőként nem tevékenykednek, irányukba tárgyaláson kérdéseket az ítélet tábla nem fogalmazhatott meg.

A bizonyítás felvételét követően tisztázást nyert az is, hogy az elsőfokú bíróság által rögzített tényállás kisebb részben az iratok tartalma alapján kiegészítésre szorul a Be. 351.§ (2) bekezdés c/ pontja alapján.

Az iratok tartalma, illetőleg a felvett bizonyítás alapján a tényállás a következőkkel egészítendő ki a személyi körülmények körében:

Jelen ügy sértettjének, nevű gyermekének megszületése előtt, majd közvetlenül utána vádlott negatív élethelyzet hatások sorozata következtében (élettársa bántalmazta - nyomozati irat 553. oldal és félreérthető női kapcsolatokba bonyolódott - 13.sz. jegyzőkönyv 5-6. oldalai, magára hagyta a gyerekekkel, édesapja súlyos balesetet szenvedett, a sértett táplálásával is problémái adódtak) kedvezőtlen pszichés helyzetbe került.

A bűncselekmény elkövetése után 2006. elején-ben lakó szobafestővel élettársi kapcsolatot létesített a vádlott. Előzetes letartóztatásba kerülését követően szülte meg az élettársi kapcsolatából származónevű gyermekét-ön-én (Debreceni Ítéltáblai iratok 10.sorszám születési anyakönyvi kivonat másolata).

A vádlott egocentrikus beállítottságú, alacsony szinten szabályozott, labilis alkalmazkodású, felszínesen kötődő, éretlen személyiség. Életét vágyai kielégítése és az örömkeresés vezérli. A szükségleti feszültséget, frusztrációt, korlátokat rosszul viseli, emiatt aktuális lelkiállapota depresszív színezetű. Tesztanyagában pszichotikus jelzések nincsenek.

A vádlott megfelelő tartással nem rendelkező, alacsony szinten szerveződött, éretlen, érzelmileg kiegyensúlyozatlan személyiség, agresszivitásra való hajlammal, amelyet korábban önmaga ellen fordított öngyilkossági kísérlet formájában. Megfelelő kötődésre nem képes. Morális visszatartó ereje gyenge.

Megterhelő élethelyzetben saját szintjénél alacsonyabb szinten teljesít (regresszió jellemzi), valamint lehangoltta válik. Személyisége alakulásában kedvezőtlen neveltetési körülményei szerepet játszottak.

Nevezett a jelen cselekményt megelőzően számos lelki megterhelés érte. Ezek hatására önkényesen szedett nagyobb mennyiségű nyugtatóktól gyakran volt bódult, amely aktuális problémamegoldó készségét hátrányosan befolyásolta.

A vádlottnál sem a korábbi szakértői vizsgálatok, sem a jelenlegi vizsgálatok nem mutattak ki szülés után jelentkező kóros elmeállapotot.

A vádlottnál ún. gyermekági pszichózis a cselekmény idején nem állt fent. Személyiségjellemzőiből eredően alacsony érzelmi hőfokú, körülményvezérelt magatartást tanúsított. Ez magyarázza a gyermekeit elhanyagoló attitűdöt.

A vádlott a terhére rótt cselekmény idején cselekménye veszélyességének felismerésére vagy a felismerésnek megfelelő magatartás tanúsítására képes volt, illetve gyógyszeres befolyásoltságának mértékétől függően volt képes, a vizsgálat idején a megfelelő felismerésre és magatartás tanúsítására képes.

Terápiás adagban orvosi javaslatra szedett nyugtató, hangulatjavító, feszültségoldó gyógyszerek érdemben nem befolyásolják vagy akadályozzák nyilatkozattételi képességét. A figyelem koncentrációja nem elsősorban a gyógyszerektől függ, hanem aktuális lelkiállapottól. Nevezett számára a bírósági tárgyalás megterhelést jelent, hiszen tétje van.

Az emlékezészavarra való hivatkozás részben háritó, védekező stratégia, valamint az aktuálisan önkényesen beszedett sok gyógyszer okozta bódultság eredménye.

A jelen vizsgálatkor az általa közölt gyógyszeres kezelés kedvezőtlen mellékhatásai nem észlelhetők. A vizsgálattal a gyógyszeres kezelés mellett is együttműködött.

A vádlott a büntetés-végrehajtási intézetben pajzsmirigy túlműködés, adaptációs zavar, közepes depressziós epizód diagnózisokkal áll az egészségügyi szolgálat gondozása alatt (Debreceni Ítéltáblai iratok 24. sorszám).

Mellőzendők a tényállásból a kétséget kizáróan nem bizonyított alábbi ténymegállapítások:

Az 5. oldal utolsó előtti bekezdéséből az a rész, miszerint „A vádlott második terhessége alatt és azt megelőzően is több férfival szexuális kapcsolatot is létesített”.

A 6. oldal utolsó bekezdése és az 1. bekezdésbe beírandó, hogy az általa nevelt gyermekek: alig 1 éves kisgyermek és néhány hetes újszülött volt.

A 7. oldal első bekezdésének utolsó két mondata, helyette a következő tüntetendő fel:

....nagynéni és lánya, vasárnap kora este jártak a vádlottnál, amikor is a kisfiún a ruhát meglazították és teáztatás után a kicsi elaludt.

7. oldal 2. bekezdése mellőzendő kivéve az a rész, mely szerint a vádlottat a vasárnap délutáni, esti órákban meglátogatta a helybeli lakos is.

A 7. oldal 3. bekezdése mellőzendő, helyette a következőket szükséges rögzíteni:

Másnap, 2005. július 4-én már a vádlottnevű újszülöttjét nem táplálta, mert a gyermeket nem lehetett megetetni annak következtében, hogy a vádlott által elkövetett bántalmazás kapcsán a kicsi kómás állapotba került.

A vádlott 2005. július 3-án vagy 4-én - pontosabban meg nem állapítható időpontban -, azonban 4-én legfeljebb a reggeli órákkal bezáróan bántalmazta utónevű gyermekét akként, hogy közepes erővel a sértett fejét kemény tárgyhoz ütötte, vagy a sértett feje kemény tárgyhoz ütdött, illetőleg a gyermeket közepes erővel megrázta. Ezen bántalmazások sorrendiségét nem lehet meghatározni, de ezek olyan súlyos központi idegrendszeri sérüléseket okoztak, amely miatt eszméletlen - kómás - állapotba került a sértett.

A már kómás állapotba került sértett nyakát utóbb a vádlott csekély erővel megragadta és a légutak kézzel történő elszorításával néhai halála fulladás miatt bekövetkezett.

A 7. oldal 4. bekezdése mellőzendő.

A 8. oldal 3. bekezdése mellőzendő, helyette feltüntetendő, hogy a sértett halála legkésőbb 2005. július 4-én a reggeli órákkal bezáróan bekövetkezett.

Az ítélet 8. oldalának utolsó bekezdése és 9. oldalának 1. és 2. bekezdése mellőzendő, helyette a következő rögzítendő:

Néhai halála erőszakos úton fulladás miatt következett be, amit a nyak megragadásával, a légutak kézzel történő elszorításával idéztek elő. A nyak lágyrészeinek szövettani vizsgálata során friss szövetközi vérzés látható, amely bizonyítja az erőbehatás élőben történt keletkezését, illetőleg teljesen friss voltát a gyulladásos reakciók hiányának folytán.

Amikor a csecsemő megfojtása történt, abban az időben a súlyos központi idegrendszeri sérülések miatt eszméletlen állapotú lehetett. Utóbbi tényét bizonyítja, a húgyhólyagban fellelt nagy mennyiségű (10 ml) vizelet. Ezen túlmenően bizonyítékként értékelhető a szövettani vizsgálattal alátámasztott, igen kiterjedt oxigénhiányos agykárosodás, másodlagos agyvizenyő képződés, illetve az agy állományának elhalása. Ez a folyamat 2-4 napos idősségű lehet.

A központi idegrendszer vizsgálata során a agy állományának oxigénhiányos károsodásán kívül agyzúzódás, lágyagyhártya közötti vérzés, keményagyhártya alatti vérzés található. Utóbbi folyamat érintette a gerincvelő területét is epidurális spinalis vérzés formájában.

A központi idegrendszeri sérülések részben a koponya tarkótáji területének ütése, ütődése következtében jöttek létre, másrészt pedig a csecsemő megrázása alkalmával.

A bal falcson feletti, illetve állományában kialakult bevérzéseket szintén a vádolt közepes erőbehatással okozta, kemény tárgynak történő ütődéssel, ütéssel, pontosan meg nem állapítható elkövetési magatartással, amelynek következtében kialakult ellencsapódásos jelleggel az agy jobb féltekéjében a sokgócú, néhol összefolyó állományvérzés és az abból eredő vértályog.

A központi idegrendszeri sérülések elszenvedésekor a csecsemő közvetlen életveszélyes állapotba került és a sérülés kiterjedt volta miatt életének megmentésére esély sem volt. Amennyiben a halálát közvetlenül okozó megfojtás nem történik meg, akkor is teljes bizonyossággal állítható, hogy az agyi sérülése miatt meghalt volna.

A csecsemő gyengén táplált volt. A gyomor bélhuzam gyakorlatilag teljesen üres volt, ami arra enged következtetni, hogy a halálát megelőzően akár egy-két napig is nem etették, nem itatták, illetve képtelen volt enni, inni, nyelni a csecsemő. A táplálási elégtelenséget bizonyítja még a máj szövettani vizsgálata során mutatott képe is.

Az így helyesbített tényállás most már hiányosságoktól mentes, felülbírálatra alkalmas a Be. 352.§ (1) bekezdés a/ pontja alapján, ennek megfelelően irányadó a másodfokú eljárásban a Be. 352.§ (2) bekezdése szerint.

Az elsőfokú bíróság az ügy felderítése során széles körű bizonyítási eljárást folytatott le, a beszerzett bizonyítékokat egyenként és összességükben is értékelte, de az egyes tanúvallomások ismertetése kapcsán elírások történtek, mindezért a 13. oldal utolsó bekezdésének 2. mondata mellőzendő.

Nincs adat arra a tanúvallomásokban, hogy a kétgyermekes családanya továbbra is csavargó és bulizós életvitelt akart volna folytatni (11.sz. tárgyalási jegyzőkönyv 13. oldal,

13.sz. tárgyalási jegyzőkönyv 6. oldal).tanú kifejezetten tagadta, hogy szexuális kapcsolata lett volna a vádlottal. A vádlott sem hivatkozik ilyenre.

..... tanú az egyedüli, aki hivatkozik a vádlott más férfiakkal meglévő szexuális kapcsolatára, ugyanakkor a 13.sz. tárgyalási jegyzőkönyv 5-6. oldalán olvasható, hogy neki magának volt két nőügye is.

Fk..... 11.sz. tárgyalási jegyzőkönyv 10. oldalán nem emlékszik arra, hogy bulizni járt volna bármikor is a vádlott. Egyéb iránt nem vigyázott többször mindkét gyermekére a vádlottnak (nyomozati vallomása). Elmondása szerint olyat nem látott, hogy„fejét a párnára szorította” a vádlott idegességében, hiszen a nyomozati iratok 325. lapszáma szerint ezt más elmondásából tudja.

Fk. sem tud diszkózásról (11.sz. jegyzőkönyv 13. oldal), továbbá 11.sz. jegyzőkönyv 14. oldalán kijelentette, nem mondhatja, hogy a gyerekek idegesítették volna a vádlottat.

A 13.sz. tárgyalási jegyzőkönyv 5-6. oldalán az élettárs azt nyilatkozta, hogy nem látott durva bánásmódot a vádlott részéről. Ügyészi kérdésre a 13. sz. jegyzőkönyv 6. oldalán azt adta elő, hogy a vádlott rendszeren ellátta a gyerekeket.

Az elsőfokú bíróság a megállapított tényállás alapján okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, cselekményének jogi minősítése törvényes, ezzel kapcsolatos okfejtése kifogástalan, azonban a Be. 258.§ (2) bekezdés d/ pontja előírásának megfelelően kellett a bűncselekmény megnevezését pontosítani.

Az ítélet 18. oldalán a büntetés kiszabási körülmények felsorolásánál mellőzendő az, hogy a sértettel rendkívül durva módon bánt volna a vádlott.

További enyhítő körülmény ugyanakkor, hogy a vádlott bűnösségét elismerte és őszinte, megbánó magatartást tanúsított, mely lelki és testi tünetekben is megjelent a másodfokú tárgyalás alkalmával, valamint az orvosi dokumentumok alapján ezzel összefüggésben egészségi állapotromlása egyértelműen igazolható.

A bűnösségi körülmények figyelembe vételével, tekintettel arra is, hogy az ítéletábra osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, miszerint enyhítő szakasz alkalmazható a vádlottal szemben, így az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés büntetést a mellékbüntetéssel együtt megfelelőnek találta a Debreceni Ítéletábra a Btk. 37.§-ában szabályozott büntetési célok, illetőleg a 83.§-ban szabályozott büntetéskiszabási elvek hatályosulása érdekében.

A Btk. 45.§ (2) bekezdése értelmében a büntetés kiszabásánál irányadó körülményekre (83.§) - különösen az elkövető személyiségére és a bűncselekmény indítékára - tekintettel a törvényben előírtnál eggyel szigorúbb vagy enyhébb végrehajtási fokozat határozható meg.

Az elsőfokú bíróság által a törvényi előírásnak megfelelően megjelölt fegyház fokozat helyett a másodfokú bíróság az eddig részletezett büntetéskiszabási körülményekre és a terhelt személyiségére figyelemmel a szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát a Btk. 43.§ a/ pontja alapján börtönben határozta meg.

A szülői felügyeleti jog megszüntetésével kapcsolatos rendelkezés a Be. 336.§ (1) bekezdésén és az 1952. évi IV. törvény 88.§ (1) bekezdés c/ pontján és 88.§ (3) bekezdésén alapul.

A bűnjelek tárolási helyét a 11/2003.(V.8.)IM-PM-BM. rendelet 5.§ (1) és (6) bekezdései alapján vált szükségessé feltüntetni az ítélet rendelkező részében.

A bűnügyi költség pontosítása elkerülhetetlen volt számítási hiba folytán.

A kifejtettekre tekintettel a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján az ítélőtábla a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét, míg egyebekben a Be. 371.§ (1) bekezdése szerint helybenhagyta azt.

Az előzetes fogvatartásban töltött idő szabadságvesztés büntetésbe történő beszámításáról az ítélőtábla a Btk. 99.§ (1) bekezdése alapján döntött.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés a Be. 338.§ (1) bekezdése és a 381.§ (1) bekezdésén alapszik.

Debrecen, 2009. január 22.

Dr. Balla Lajos sk. a tanács elnöke, Dr. Simonné dr. Nagy Éva sk. a tanács tagja, előadó,
Szabóné dr. Szentmiklóssy Eleonóra sk. a tanács tagja.

Záradék: A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 7.B. 69/2006/19. számú ítélete az ítélőtábla jelen határozatával jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Debrecen, 2009. január 22.

. Balla Lajos sk.
a tanács elnöke